

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

П Р О Г Р А М А

**ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ
НА НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ СТУПЕНЕМ
«МАГІСТР»
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 05 «СОЦІАЛЬНІ ТА ПОВЕДІНКОВІ
НАУКИ»
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА»
ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
«МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»**

Київ – 2017 р.

ЗМІСТ

Вступ

Модуль 1. Тенденції розвитку міжнародної економіки

- 1.1. Теоретичні основи аналізу міжнародної торгівлі.
- 1.2. Міжнародний рух факторів виробництва.
- 1.3. Розвиток міжнародної економіки в умовах глобалізації.

Рекомендована література.

Модуль 2. Фінансові й монетарні аспекти розвитку міжнародної економіки

- 2.1. Міжнародні валютні відносини: спосіб організації та сучасні особливості розвитку.
- 2.2. Система кредитно-фінансових відносин в міжнародній економіці.

Рекомендована література.

Модуль 3. Міжнародний маркетинг як теорія і практика діяльності підприємства в умовах інтернаціоналізації товарних ринків

- 3.1. Аналіз маркетингового середовища міжнародного бізнесу.
- 3.2. Стратегічне управління міжнародною маркетинговою діяльністю.
- 3.3. Тактика міжнародного маркетингу.

Рекомендована література.

Модуль 4. Проблеми функціонування суб'єктів господарської діяльності на міжнародних ринках

- 4.1. Роль держави у формуванні рамкових умов зовнішньоекономічної діяльності.
- 4.2. Особливості співпраці суб'єктів господарювання України з іноземними партнерами.
- 4.3. Специфіка міжнародних економічних контрактів та їхнє оформлення.

Рекомендована література.

Структура екзаменаційних білетів.

Критерії оцінювання відповідей вступника.

Вступ

В сучасних умовах економічного розвитку підготовка висококваліфікованих кадрів за освітньою програмою «Міжнародна економіка» обумовлюється нагальною потребою розробки дієвих механізмів посилення конкурентоспроможності національної економіки в сучасному глобальному середовищі. Це передбачає обґрунтування наукових підходів до аналізу динаміки глобальної економіки, тенденцій розвитку глобальних товарних та фінансових ринків, розробки ефективних продуктово-ринкових стратегій українських підприємств, що прагнуть освоювати іноземні ринки збуту тощо.

Навчання на освітньо-кваліфікаційному рівні (ОС) «Магістр» за освітньою програмою «Міжнародна економіка» спеціальності 051 «Економіка» вимагає високого рівня знань, володіння навичками економічного аналізу, ринкових досліджень, стратегічного управління міжнародною компанією, формування стратегії й тактики прийняття управлінських рішень в міжнародному бізнес-середовищі тощо. Тому важливе значення мають знання, що отримані під час навчання бакалаврів, які перевіряються на випробувальних іспитах на ОС «Магістр».

Програма вступних іспитів ґрунтується на досконалому знанні абітурієнтами ОКР «Магістр» таких нормативних фахових дисциплін, як «Міжнародна економіка», «Міжнародні фінанси», «Міжнародний маркетинг», «Міжнародна економічна діяльність України».

Метою вступного іспиту на ОС «Магістр освітньої програми «Міжнародна економіка» спеціальності 051 «Економіка» є перевірка отриманих знань студентами під час навчання, виявлення найбільш здібних до успішного опанування дисциплін означеної спеціальності на ОКР «Магістр» та здібних до наукової роботи.

Зміст програми вступних іспитів. Програма вступного іспиту на освітню програму «Міжнародна економіка» має інтегрований характер і включає питання чотирьох модулів:

Модуль 1. Тенденції розвитку міжнародної економіки.

Модуль 2. Фінансові і монетарні аспекти розвитку міжнародної економіки.

Модуль 3. Міжнародний маркетинг як теорія і практика діяльності підприємства в умовах інтернаціоналізації товарних ринків.

Модуль 4. Проблеми функціонування суб'єктів господарської діяльності на міжнародних ринках.

Порядок проведення вступних випробувань визначається «Правилами прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка в 2017 році».

Формою проведення вступного випробування на ОС «Магістр» за освітньою програмою «Міжнародна економіка» є письмовий екзамен.

Екзаменаційний білет включає наступні завдання: теоретичне питання, тестування, задачі.

МОДУЛЬ 1. ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

Тема 1.1. Теоретичні основи аналізу міжнародної торгівлі

Поняття відкритої економіки. Критерії відкритої економіки. Кількісні показники відкритої економіки України.

Значення теорій міжнародної торгівлі для обґрунтування сучасної міжнародної торгівлі. Вигоди для сторін від участі у міжнародній торгівлі. Стандартна модель міжнародної торгівлі. Формування пропозиції експорту та попиту на імпорту. Встановлення світової ціни. Показники, що характеризують міжнародну торгівлю.

Необхідність цілеспрямованого впливу держави на торгові відносини з іншими країнами. Основні види торговельної політики. Поняття фритредерства та протекціонізму. Особливості сучасного протекціонізму.

Тарифні інструменти міжнародної торговельної політики. СОТ про можливості захисту внутрішнього ринку від іноземних конкурентів. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі: особливості використання в Україні.

Модель внутрішньогалузевої торгівлі та можливості її використання для обґрунтування зовнішньої торгівлі України.

Тема 1.2. Міжнародний рух факторів виробництва

Поняття міжнародної міграції капіталу та її сучасні особливості. Причини міжнародного руху капіталу. Основні форми міжнародного переміщення капіталу. Взаємозв'язок міжнародної торгівлі та руху факторів виробництва. Поняття та основні форми здійснення прямих іноземних інвестицій (ПІІ). Економічний ефект ПІІ. Портфельні іноземні інвестиції: форми та сучасні особливості.

Міжнародна передача технологій: суть та економічна роль у міжнародній економіці. Роль ТНК у глобальному трансфері технологій.

Поняття та основні види міжнародного руху робочої сили. Економічні та позаекономічні причини міжнародного переміщення трудових ресурсів. Напрями, масштаби міжнародної міграції робочої сили та сучасні центри, що притягують емігрантів. Економічний ефект міжнародного руху робочої сили. Наслідки міграції трудових ресурсів для країни-експортера та приймаючої країни.

Тема 1.3. Розвиток міжнародної економіки в умовах глобалізації

Транснаціональні корпорації в глобальній економіці. Глобалізація на світових ринках товарів, послуг, капіталу та робочої сили.

Міжнародна економічна інтеграція: передумови становлення, цілі. Етапи економічної інтеграції: преференційні торгові угоди, зона вільної торгівлі, митний союз, спільний ринок, економічний союз, політичний союз.

Світові та регіональні тенденції в розвитку економічної інтеграції. Інтеграційні процеси у світовому економічному просторі. Критерії відповідності економічної інтеграції інтересам світового співтовариства.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Антофій Н.М. Міжнародна економіка : навч. посіб. / Н.М. Антофій, О.В. Булюк, С.В. Фомішин; за ред. С.В. Фомішина – Херсон : Олді-плюс, 2013. – 350 с.
2. Базилевич В.Д. Макроекономіка [Текст]: підручник / за ред. В. Д. Базилевича. – 4-те вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2008. – 743 с. – (Класичний університетський підручник).
3. Балабанов К.В. Міжнародна економіка : навч. посіб. / К.В. Балабанов, О.В. Булатова, Ю.І. Чентуков; Маріуп. держ. ун-т. – Донецьк: Ноулідж, Донец. від-ня, 2012. – 442 с.
4. Бугас В.В. Міжнародна економіка : навч. посіб. для студентів усіх форм навчання ф-ту економіки та бізнесу / В. В. Бугас, В. С. Кудлай, В. В. Бугас ; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. - Київ : КНУТД, 2014. - 94 с.
5. Дідківський М.І. Міжнародний трансфер технологій : навч. посіб. / М.І.Дідківський. – К. : Знання, 2011. – 365 с.
6. Киреев А. Международная экономика : учеб. пособ. В 2-х ч. / А.Киреев. – М.: Международные отношения, 2006. – Ч.1. – 416 с.; Ч.2 – 488 с.
7. Козик В.В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / В.В. Козик, Л.А. Панкова, Н.Б. Даниленко. – 8-ме вид., переробл. і допов. – К. : Знання, 2011. – 470 с.
8. Кругман П., Обстфельд М. Международная экономика. Теория и политика: Учебник. – М.: Эконом. ф-т МГУ, 1997. – 998 с.
9. Лук'яненко Д.Г. Міжнародна економіка : підручник / Д.Лук'яненко, А.Поручник, Я.Столярчук ; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Київ : КНЕУ, 2014. - 762 с.
10. Міжнародна економіка : навч. посіб. / А. Г. Бабенко [та ін.] ; Дніпропетр. держ. фінанс. акад. - Дніпропетровськ : Дніпропетр. держ. фінанс. акад., 2013. - 308 с.
11. Міжнародна економіка : навч. посіб. / В.В. Білоцерківець та ін.; за ред. А.О. Задой і В.М. Тарасевича. – Д. : Вид-во ДУЕП, 2010. – 339 с.
12. Міжнародна економіка : навч. посіб. / Ю.В. Макогон та ін.; Донец. нац. ун-т, Донец. ін-т залізн. трансп. Укр. держ. акад. залізн. трансп. – Донецьк: Донбас, 2012. – 276 с.
13. Міжнародна економіка : підруч. для студентів ВНЗ : [в 2 ч.] / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А.А.Мазаракі ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ : КНТЕУ, 2014. - Ч. 1. - 563 с. - Ч. 2. - 323 с.
14. Міжнародна економіка : Підручник / за ред. А.П. Румянцева. – 3-тє вид., перероб і доп. – К.: Знання, 2006. – 479 с.

15. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини : практикум / В. В. Козик, Л. А. Панкова, О. Ю. Григор'єв, А. О. Босак. – К. : Вікар, 2006. – 589 с.
16. Міжнародна економіка: навч. посіб. / О.В. Носова та ін.; за заг. ред. О.В.Носової. – Х. : ХДУХТ, 2010. – 322 с.
17. Міжнародна економіка: Практикум. Навчальний посібник / Старостіна А.О., Канищенко О.Л., Софіщенко І.Я. та ін. / За аг ред. проф. Старостіної А.О. – К.: НВП «Інтерсервіс», 2015. – 416 с.
18. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / Н. В. Бахчеванова, С.М.Макуха; за заг. ред. А.П.Голікова; Харк. нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2011. – 403 с.
19. Міжнародні економічні відносини: аналіз стану, реалії і проблеми : навч. посіб. / Г.А.Семенов, А.Г.Семенов, В.В.Томарева, Л.О. Жилінська. – 3-тє вид., переробл. і допов. – Запоріжжя : Класич. приват. ун-т, 2010. – 214 с.
20. Румянцев А. П. Міжнародна економіка: Практикум : навч. посіб. / А.П.Румянцев, Ю.О.Коваленко; Київ. екон. ін-т менеджменту (ЕКОМЕН). – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 295 с.
21. Старостіна А.О. Економіка зарубіжних країн : навч. посіб. / А.О.Старостіна, А.О. Длігач, Н.В.Богомаз. – К. : Знання, 2009. – 454 с.
22. Шевченко О.О. Міжнародна економіка: навч. посіб. / О.О.Шевченко; Донбас. держ. машинобуд. акад. (ДДМА). – Краматорськ: ДДМА, 2012. – 375 с.
23. Appleyard Dennis R. International economics. Trade theory and policy / D.R.Appleyard, A. J. Field. – Chicago: Irwin, 1995. – 392 p.
24. Gerber James. International economics / J. Gerber. - Reading, Massachusetts: Addison-Wesley, 1999. – XIV, 449 p.
25. King Philip. International economics and international economic policy : a reader / P. King. – 3. ed. – Boston: Irwin: McGraw-Hill, 2000. – 451 p.
26. Pugel Thomas A. International economics / T.A.Pugel, P.H.Lindert. – 11. ed. – Boston: Irwin: McGraw-Hill, 2000. – XXIII, 709 p.
27. Solnik B. H. International Investments. – The USA, Canada, 1998.
28. World Investment Report 2014-2016.

МОДУЛЬ 2. ФІНАНСОВІ Й МОНЕТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

Тема 2.1. Міжнародні валютні відносини: спосіб організації та сучасні особливості розвитку

Структура та еволюція міжнародної фінансової системи.

Еволюція європейської валютної системи. Сучасна європейська валютна система. Європейський центральний банк. Роль валютного регулювання в механізмі європейської інтеграції. Роль євро в міжнародній валютній системі.

Зміст, види та режими валютних курсів. Сутність та види валютних ринків. Типи угод на валютному ринку.

Закон однієї ціни та паритет купівельної спроможності валют.

Економічний механізм валютного ринку та прогнозування валютних курсів.

Тема 2.2. Система кредитно-фінансових відносин в міжнародній економіці

Суть та структура платіжного балансу і методи його врівноваження. Основні рахунки платіжного балансу. Рівновага платіжного балансу. Умови нерівноваги платіжного балансу. Фактори нерівноваги платіжного балансу.

Міжнародний кредит: зміст та функції. Міжнародний ринок кредитних ресурсів. Кредитні ризики та методи управління ними. Види міжнародних кредитів. Довгострокові кредити. Синдиковані кредити. Єврокредити. Міжнародний ринок боргових цінних паперів. Основні види облігацій.

Форми та ризики прямих іноземних інвестицій. Прямі та портфельні інвестиції. Фінансові та валютні ризики інвестицій. Міжнародні портфельні інвестиції. Структура та переваги міжнародного інвестиційного портфелю. Міжнародний інвестиційний ринок. Суб'єкти ринку та структура операцій на міжнародному інвестиційному ринку.

Глобальні фінансові центри. Фактори та умови формування глобальних фінансових центрів. Функції глобальних фінансових центрів. Глобальні банківські та фінансові групи.

Особливості сучасного стану світової фінансової системи. Економічна і фінансова криза в глобальному середовищі.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Боринець С.Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини [Текст]: підручн. – 5-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 582 с.
2. В'юн В.Г. Міжнародні фінанси [Текст]: навч. посібн. / В.Г. В'юн, А.Ф. Наумов, В.Г. Наумова – Миколаїв: МДУ, 2008. – 216 с.
3. Коваленко М.А. Міжнародні фінанси. Практикум [Текст]: навч. посіб. / М.А. Коваленко, Д.В. Малащук; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К.: КНЕУ, 2012. – 135 с.
4. Колесник І.А. Міжнародні валютно-кредитні відносини [Текст]: навч. посіб. / І.А. Колесник, М.О. Александрова. – К.: ДКС центр, 2011. – 203 с.
5. Кузьмін О.Є. Міжнародні фінанси [Текст]: 1001 тест: зб. тест. завдань / О.Є. Кузьмін, Г.С. Домарадзька, Т.М. Гладун; Нац. ун-т «Львів. політехніка». – Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2011. – 269 с.
6. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини [Текст]: навч. посіб. / Ю.М. Лисенков та ін.; за ред. В.Є. Поліванова, В.О. Мещерякова, Ю.М. Лисенкова; Укр. держ. ун-т фінансів та міжнар. торгівлі. – К.: Зовнішня торгівля, 2014. – 511 с.
7. Міжнародні фінанси [Текст] : навч. посіб. / за заг. ред. О.Є. Кузьміна; Нац. ун-т «Львів. політехніка». – Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2013. – 363 с.

8. Міжнародні фінанси [Текст]: навч. посіб. / за ред. Ю.Г. Козака. – Вид. 3-тє, перероб. та доп. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 639 с.
9. Міжнародні фінанси [Текст]: підручник / О.І. Рогач (ред.). – К. : Либідь, 2003. – 777 с.
10. Наумов А.Ф. Міжнародні фінанси [Текст]: навч. посіб. / А.Ф. Наумов, Л.М. Наумова. – 2-ге вид., випр. і допов. – Миколаїв: Швець В.Д., 2013. – 275 с.
11. Патица Н.І. Міжнародні валютно-кредитні відносини [Текст]: навч. посіб. / Н. І. Патица. – К. : Знання, 2012. – 566 с.
12. Рак Т.М. Міжнародні фінанси: Навч.-метод. посіб. / Т.М. Рак, Г.В. Снопенко, В.І. Дубницький; Донец. екон.-гуманіт. ін-т. – Донецьк: Юго-Восток, 2012. – 327 с.
13. Сазонець І.Л. Міжнародні фінансові інвестиції [Текст]: навч. посібн. / І.Л. Сазонець, О.А. Джусов, О.М. Сазонець. – Д.: Видавництво Дніпропетровського національного ун-ту, 2006. – 312 с.
14. Савельєв Є.В. Міжнародна економіка [Текст]: підручник / Є.В. Савельєв. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2008. – 622 с.
15. Соскін О.І. Міжнародні фінанси [Текст]: навч.-метод. посіб. / О.І. Соскін; Нац. акад. упр. – К.: Нац. акад. упр., 2011. – 299 с.
16. Софіщенко І.Я. Міжнародні фінанси [Текст]: навч. посібн. – К. : МАУП, 2005. – 200 с.
17. Цінні папери [Текст]: підручник / за ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2011. – 1095 с.
18. Шелудько В.М. Фінансовий ринок [Текст]: підручник / В.М. Шелудько. – 2-ге вид., стер. – К. : Знання, 2008. – 535 с.
19. Якушик І.Д. Міжнародні фінанси [Текст]: навч. посіб. / І.Д. Якушик, В.І. Савчук, Н.В. Савчук; Укр. держ. ун-т фінансів та міжнар. торгівлі. – Київ: Леся, 2014. – 547 с.
20. Eaker M., Fabozzi F., Grant D. International Corporate Finance. – NY, Dryden Press, 1996. – 588 p.
21. Madura J. International Financial Management. – Cincinnati, South-Western College Publishing, 1998.
22. Yarborough B., Yarborough R. The World Economy: Trade and Finance. – NY, Dryden Press, 1991.

МОДУЛЬ 3. МІЖНАРОДНИЙ МАРКЕТИНГ ЯК ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ТОВАРНИХ РИНКІВ

Тема 3.1. Аналіз маркетингового середовища міжнародного бізнесу

Міжнародний маркетинг: суть та завдання, особливості маркетингової діяльності в міжнародному середовищі. Причини та методи виходу компаній на зарубіжні ринки.

Маркетингове середовище міжнародного бізнесу. Критерії аналізу міжнародного маркетингового середовища.

Фактори міжнародного ринкового середовища. Види та оцінка ризиків. Аналіз політичного середовища міжнародного маркетингу. Аналіз правового середовища міжнародного маркетингу. Аналіз економічного середовища міжнародного маркетингу. Логіка та методика маркетингового дослідження міжнародного середовища промислових та споживчих ринків.

Тема 3.2. Стратегічне управління міжнародною маркетинговою діяльністю

Розробка стратегій міжнародного маркетингу. Специфіка використання альтернативних підходів до стратегічного аналізу в міжнародному маркетингу.

Аналітичні підходи в стратегічному аналізі.

Конкурентна політика компанії: рівні конкурентної агресивності. Наведіть приклади успішних міжнародних стратегічних альянсів. Фактори впливу на внутрішньогалузеву конкуренцію. Аналіз та оцінка конкурентів. Конкурентні стратегії в міжнародному маркетингу. Конкурентна політика.

Критерії оцінки потенційного зарубіжного ринку. Вибір ринку. Сегментація в умовах світового ринку. Оцінка інвестиційних можливостей.

Тема 3.3. Тактика міжнародного маркетингу

Міжнародний продукт. Основні характеристики та фактори конкурентоспроможності товарів на міжнародних товарних ринках. Визначення та характеристика продукту.

Параметри конкурентоспроможності товару на світовому ринку. Детермінантні ромби конкурентних переваг. Новий продукт на світовому ринку. Торгова марка. Позиціонування товару на зарубіжних ринках.

Проблеми створення та просування на зарубіжні ринки українських торгових марок (брендів).

Фактори впливу на формування міжнародної цінової політики. Цінова конкуренція. Демпінг. Система міжнародних розрахунків.

Структура і аналіз каналів товароруку в міжнародному маркетингу. Залучення посередників: мета, переваги, недоліки. Формування попиту та стимулювання збуту на зарубіжному ринку.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Армстронг Г. Введение в маркетинг : учебник. / Г.Армстронг, Ф.Котлер; под ред. А.А.Старостиной. – 8-е изд. – М., СПб., К.: Вильямс, 2007. – 832 с.
2. Берквуд М. Маркетинговый план : Монография. / М. Берквуд; под ред. А.А.Старостиной. – М., СПб., К.: Вильямс. – 352 с.
3. Бутенко Н.В. Маркетинг : підручник / Н.В. Бутенко. – 2-ге видання. – К.: Атіка, 2008. – 300 с.

4. Звягінцева О.Б. Інноваційний маркетинг підприємств: теорія, методологія, механізм : монографія / О.Б. Звягінцева, Е.М. Забарна; Одес. нац. політехн. ун-т. – О.: Фенікс, 2013. – 274 с.
5. Каніщенко О.Л. Міжнародний маркетинг : навч. посіб. / О.Л. Каніщенко. – К. : «Політехніка», 2003. – 193 с.
6. Каніщенко О.Л. Міжнародний маркетинг у діяльності українських підприємств [Текст] / О. Л. Каніщенко; Київський національний ун-т ім. Т. Шевченка. – К. : Знання, 2007. – 446 с.
7. Котлер Ф. Основы маркетинга [Текст]: учебник. / Ф. Котлер, В. Вонг, Д. Сондерс и др.; под ред. А.А.Старостиной. – 4-е изд. – М., СПб., К.: Вильямс. – 2008. – 1200 с.
8. Котлер Ф., Келлер К.Л. Маркетинговый менеджмент : підручник. / Ф. Котлер, К.Л. Келлер. – К.: Видавництво «Хімджест», 2008. – 720 с.
9. Крикавський Є.В. Стратегічний маркетинг : навч. посіб. / В.Є.Крикавський, Л.І.Третякова, Н.С.Косар; Нац. ун-т «Львів. політехніка». – 2-е вид. – Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2013. – 255 с.
10. Малхотра М.К. Маркетинговые исследования: практическое руководство: учебник. / М.К. Малхотра; под ред. А.А.Старостиной. – 4-е изд. – М., СПб., К.: Вильямс, 2007. – 1187 с.
11. Маркетинг: практикум : навч. посіб. / І.І. Вініченко та ін. – Донецьк: Юго-Восток, 2013. – 407 с.
12. Маркетинг: теорія, світовий досвід, українська практика: підручник / А.О. Старостіна, Н.П. Гончарова, Є.В. Крикавський та ін.; за ред. А.О. Старостіної. – К.: Знання, 2009. – 1071 с.
13. Маркетингова товарна політика : підручник / Є.Крикавський та ін.; Нац. ун-т «Львів. політехніка». – 3-тє вид., допов. і переробл. – Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2012. – 357 с.
14. Маркетинговий аналіз : навч. посіб. / за ред. Д.А.Штефаніча; Терноп. нац. екон. ун-т. – Т. : Економічна думка ТНЕУ, 2012. – 295 с.
15. Маркетингові технології економічного зростання : монографія / за ред. М.А. Окландера. – О. : Астропринт, 2012. – 375 с.
16. Методологія маркетингових досліджень : навч. посіб. / за заг. ред. І.Т.Кіщака, С.П. Шевчука; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв: Іліон, 2013. – 325 с.
17. Портер М. Конкуренция / М.Портер; пер. с англ. – СПб.: Издательский дом «Вильямс», 2003. – 495 с.
18. Пурська І.С. Міжнародний маркетинг: навч. посіб. / І.С. Пурська, М.П.Мальська, Ю.С. Занько. – К.: Знання, 2012. – 285 с.
19. Соціально-етичний маркетинг : монографія / за заг. ред. А.А. Мазаракі та Є.В. Ромата; КНТЕУ. – К.: КНТЕУ, 2013. – 327 с.
20. Старостіна А.О. Маркетингові дослідження національних і міжнародних ринків : Підручник / А.О.Старостіна. – К.: ТОВ «Лазарит-Поліграф», 2012. – 480 с.

МОДУЛЬ 4. ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ

Тема 4.1. Роль держави у формуванні рамок умов зовнішньоекономічної діяльності

Роль держави в регулюванні зовнішньоекономічного сектора економіки. Державне і недержавне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Законодавство, що регулює ЗЕД в Україні. Суб'єкти, принципи і види ЗЕД в Україні. Режими регулювання ЗЕД. Проблеми та напрямки вдосконалення регулятивних механізмів ЗЕД в Україні.

Суть і принципи митного регулювання в Україні. Характеристика митного законодавства України. Система митних податків та митних зборів. Митна вартість товару та методи її оцінки.

Валютне регулювання ЗЕД в Україні та його вплив на здійснення ЗЕД підприємств в Україні. Основні положення валютного регулювання та валютного контролю, що діють в Україні. Регламентація термінів розрахунків підприємств за експортно-імпортними операціями в Україні.

Державне та міждержавне регулювання передачі технології. Місце України на світовому ринку технологій. Форми та особливості торгівлі науково-технічною продукцією в ЗЕД. Шляхи підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств на світовому ринку високих технологій.

Тема 4.2. Особливості співпраці суб'єктів господарювання України з іноземними партнерами

Напрямки пошуку закордонних партнерів. Показники виробничої діяльності, конкурентоспроможності, фінансового стану закордонних партнерів. Порядок і форми встановлення міжнародних господарчих контактів. Основні положення міжнародного ділового етикету.

Критерії вибору способу виходу на зовнішні ринки. Порівняльна характеристика способів виходу на закордонні ринки. Експорт як стратегія входження. Прямий та непрямий експорт. Ліцензування: причини, переваги, недоліки. Місцеве виробництво, виробництво за контрактом, спільне виробництво. Спільне підприємництво. Стратегічні союзи. Реалізація стратегії входження. Стратегія виходу з ринку. Основні проблеми на шляху виходу підприємства на міжнародні ринки та шляхи їхнього вирішення.

Тема 4.3. Специфіка міжнародних економічних контрактів та їх оформлення

Суть міжнародних контрактів, їх класифікація та види. Передконтрактна діяльність.

Порядок розробки і укладання міжнародних господарчих контрактів. Структура міжнародного господарського контракту. Обов'язкові (істотні) та додаткові (неістотні) умови контракту.

Базисні умови поставки, їх значення для сторін контракту. Міжнародні правила тлумачення комерційних термінів "Інкотермс 2010".

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. ІНКOTEPMC'2010. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://jimex.kg/d/507991/d/incoterms-2010.pdf/>
2. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4495-17/>
3. Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів): Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 06.09.2001 р. № 201. [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0833-01/>
4. Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України: Постанова Правління НБУ від 13.12.2016 р. № 410. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0410500-16/>
5. Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2017 рік: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. №1009. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1009-2016-п/>
6. Про затвердження Положення про порядок отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті нерезидентам: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.06.2004 р. № 270. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0885-04/>
7. Про зміну строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів і запровадження обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті: Постанова Правління Національного банку України від 16.11.2012 р. N 475. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1921-12/>
8. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/959-12/page/>
9. Про Митний тариф України: Закон України від 19.09.2013 р. № 584-VII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/584-18/>
10. Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті: Закон України від 23.09.1994р. № 185/94-ВР. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/185/94-вр/>
11. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996 р. № 93/96-ВР. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/93/96-вр/>

12. Про систему валютного регулювання і валютного контролю: Декрет Кабінету Міністрів України від 19.02.1993 р. № 15-93. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/15-93/>
13. Про Стратегію сталого розвитку "Україна - 2020": Указ Президента України від 12.01.2015 р. № 5/2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5/2015/>
14. Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2016 році. Аналітична доповідь Національного інституту стратегічних досліджень до щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України // http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/poslanya_new-cc2e3.pdf
15. Про типові платіжні умови зовнішньоекономічних договорів (контрактів) і типові форми захисних застережень до зовнішньоекономічних договорів (контрактів), які передбачають розрахунки в іноземній валюті: Постанова Кабінету Міністрів України та НБУ від 21.06.1995 р. №444. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/444-95-п/>
16. Бестужева С.В. Міжнародна економічна діяльність України : навч. посіб. / Бестужева С.В.; Харк. нац. екон. ун-т. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. – 211 с.
17. Вернюк Н.О. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навч. посіб. / Н.О. Вернюк, Л.В. Клименко, І.М. Новак; Уман. нац. ун-т садівництва. – Умань : Сочінський [вид.], 2012. – 322 с.
18. Гурін В.М. Зовнішньоекономічна діяльність. Сучасна економіка та міжнародні валютні відносини [Текст]: навч. посіб. / В.М. Гурін, В.О. Тимофєєв. – Вид. 2-е, переробл. і допов. – Х. : Компанія СМІТ, 2013. – 95 с.
19. Дідківський М.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства [Текст]: навч. посіб. / М.І. Дідківський. – К. : Знання, 2006. – 463 с.
20. Дунська А.Р. Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика [Текст]: навч. посіб. / А.Р. Дунська; Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т». – К. : Кондор, 2013. – 687 с.
21. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Навчальний посібник [Текст]: / Козак Ю.Г., Логвінова Н.С. та ін.; за ред. Ю.Г. Козака, Н.С. Логвінової, М.А. Зайця. – 4-те вид., перероб. та доп. – К.: Освіта України, 2012. – 272 с.
22. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства [Текст]: підруч. / В.О. Новак та ін.; Нац. авіац. ун-т, Нац. ун-т харч. технологій. – К.: Кондор, 2012. – 493 с.
23. Зовнішньоекономічні операції і контракти [Текст]: навч. посіб. / В.В. Козик та ін. – 2-ге вид., перероб., доп. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 608 с.
24. Крилова Н.В. Міжнародна торгівля [Текст] : навч. посібн. – К. : Знання, 2008. – 365 с.
25. Міжнародна економіка: Практикум. Навчальний посібник / Старостіна А.О., Каніщенко О.Л., Софіщенко І.Я. та ін. / За заг. ред. проф. Старостіної А.О.-К.: НВП «Інтерсервіс», 2015. – 416 с.

26. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. під ред. О.Б. Чернеги. – Рекомендовано Міністерством освіти і науки України. [Текст] – Донецьк: ТОВ «Східний видавничий дім», 2013. – 600 с.
27. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / за заг. ред. А.А. Мазаракі; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К.: КНТЕУ, 2012. – 823 с.
28. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України [Текст]: підручник / В. Є. Новицький; Київський національний економічний ун-т. – К. : КНЕУ, 2003. – 948 с.
29. Підприємництво і зовнішньоекономічна діяльність: можливості і ризики України : Монографія / М.А. Йохна та ін.; за наук. ред. М.А. Йохни. – Хмельницький: ХНУ, 2013. – 347 с.
30. Софіщенко І.Я. Фінансування зовнішньоторговельної діяльності підприємства [Текст]: навч. посіб. – К., 2006. – 138 с.
31. Черевань В.П. Міжнародна економічна діяльність : навч. посіб. / В.П. Черевань, А.П. Румянцев, Л.Ф. Романенко. – 2-е вид., доопрац. – К.: Слово, 2013. – 280 с.

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ БІЛЕТІВ

Комплект завдань вступного іспиту на ОС «Магістр» за освітньою програмою «Міжнародна економіка» складається з таких елементів:

- 1 теоретичне питання науково-аналітичного характеру з фахових дисциплін;
- 2 задачі.
- тестові завдання;

Теоретичне питання охоплює проблематику професійно-орієнтованих дисциплін за освітньою програмою «Міжнародна економіка» за чотирма модулями: «Тенденції розвитку міжнародної економіки», «Фінансові і монетарні аспекти розвитку міжнародної економіки», «Міжнародний маркетинг як теорія і практика діяльності підприємства на зовнішніх ринках» та «Проблеми функціонування суб'єктів господарської діяльності на міжнародних ринках».

Задачі передбачають розв'язання та обґрунтування відповіді щодо проблемної ситуації, що виникає на ринку України або міжнародних ринках при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності суб'єктами міжнародних економічних відносин.

Тестові завдання до екзаменаційного білету включають 50 питань з наведених вище фахових модулів за напрямом підготовки «Міжнародна економіка».

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ ВСТУПНИКА

При оцінюванні знань абітурієнта на вступному іспиті на освітню програму «Міжнародна економіка» враховуються його письмова відповідь на питання екзаменаційного білету.

Максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання – 200 балів.

1. Правильна та повна відповідь на теоретичне питання оцінюється в 40 балів.
2. Правильно розв'язана задача № 1 оцінюється в 30 балів.
3. Правильно розв'язана задача № 2 оцінюється в 30 балів.
4. Правильно виконане тестове завдання оцінюється в 2 бали ($2 \cdot 50 = 100$ балів).

Теоретичне питання науково-аналітичного характеру (макс. 40 балів)

36-40 балів виставляється у випадку правильності відповіді на поставлене питання, аналізу необхідних взаємозв'язків, наведення посилань на провідних вчених, що займаються розробкою даної тематики, та широкого застосування категоріального апарату з проблеми, що досліджується. Допускаються незначні неточності.

29-35 балів виставляється в разі неповної відповідності постановки питання його суті, неповного розгляду всіх існуючих взаємозв'язків, неможливості навести посилання на всіх провідних вчених, що займаються даною проблемою та обмеженого використання категоріального апарату з досліджуваної проблеми.

21-28 балів виставляється у випадку подачі обривкових відомостей про суть питання, неможливості проаналізувати причинно-наслідкові зв'язки по даній проблемі з наведенням посилань на наукові праці лише третини провідних вчених, що розробляють досліджувані питання, а також в разі помилкового застосування категоріального апарату з аналізованої проблеми.

0-20 балів виставляється абітурієнту, який демонструє нерозуміння суті питання та взаємозв'язків між процесами, що розглядаються, не може вказати навіть третини відомих вчених, що займаються розробкою даної проблематики, та провести аналіз їх наукових праць, а також демонструє незнання категоріального апарату з проблеми.

Задача №1 (макс. 30 балів)

Результат розв'язання задачі оцінюється за такими критеріями:

- повнота розкриття поставлених завдань;
- аргументованість наведених розрахунків;
- вміння застосовувати графічний метод до аналізу досліджуваної проблеми;

- відповідність запропонованого рішення поставленій проблемі;
- наявність, чіткість та практична значущість сформульованих висновків;
- правильність розрахунків.

27-30 балів (задача №1) виставляється у випадку комплексного вирішення наведеної задачі: дотримання логіки вирішення; окреслення всіх можливих шляхів вирішення; застосування графічного методу для повноти розкриття досліджуваної проблеми; наведення самостійних висновків; правильність розрахунків. Матеріал викладено чітко з використанням категоріального апарату щодо проблеми, що досліджується.

21-26 балів (задача №1) виставляється в разі вирішення наведеної задачі із незначними помилками: дотримання логіки вирішення; окреслення окремих шляхів вирішення; застосування графічного методу для повноти розкриття досліджуваної проблеми; наведення самостійних висновків; допущено незначні неточності у розрахунках. Матеріал викладено чітко з використанням категоріального апарату щодо проблеми, що досліджується.

16-20 балів (задача №1) виставляється вступнику, який дав правильні відповіді лише на окремі елементи поставленого завдання: наведене вирішення не містить достатньої наукової аргументованості; порушена логіка вирішення задачі; недосконалість застосування графічного методу; фрагментарне підтвердження висновками наведених розрахунків; допущено неточності у розрахунках. Матеріал викладено нечітко з обмеженим застосуванням категоріального апарату.

0-15 балів (задача №1) виставляється в разі неправильного вирішення наведеної задачі або із суттєвими помилками: логіка вирішення порушена; шляхів вирішення практично не висвітлені; графічний метод для розкриття досліджуваної проблеми не використаний; самостійні висновки не сформульовані; допущено значні неточності у розрахунках.

Задача №2 (макс. 30 балів)

Результат виконання задачі №2, яка є комплексним ситуаційним завданням, оцінюється за такими критеріями:

- комплексність аналізу джерел формування проблеми;
- кількість та аргументованість висунутих гіпотез вирішення проблеми, їх підтвердження кількісними показниками;
- чіткість та практична значущість сформульованих висновків, їх відповідність проблемі, що вирішується;
- відповідність запропонованого рішення поставленій проблемі;
- вміння застосовувати категоріальний апарат;
- форма викладення матеріалу.

27-30 балів (задача №2) виставляється у випадку комплексного аналізу досліджуваної проблеми: джерел її формування та можливих шляхів

вирішення, підкріплених чисельними показниками. Матеріал викладено чітко з широким застосуванням категоріального апарату щодо проблеми, що досліджується.

21-26 балів (задача №2) виставляється вступнику в разі детального аналізу джерел виникнення проблеми та можливих гіпотез її вирішення з недостатнім наповненням відповіді чисельною та фактичною інформацією. Матеріал викладено чітко із застосуванням категоріального апарату щодо проблеми, що досліджується.

16-20 балів (задача №2) виставляється вступнику, який проаналізував джерела виникнення проблеми, але розглянув лише декілька можливих гіпотез її вирішення без достатньої наукової аргументованості проведеного аналізу й фрагментарним підтвердженням висновків числовою та фактичною інформацією. Матеріал викладено нечітко з обмеженим застосуванням категоріального апарату.

0-15 балів (задача №2) виставляється вступнику у випадку неможливості чітко сформулювати проблему, що досліджується, проаналізувати її поточний стан і запропонувати шляхи вирішення, навести приклади розв'язання аналогічних проблем в інших країнах або іншими вченими, провести аналіз запропонованих шляхів вирішення аналізованої проблеми.

Тестові завдання (50 питань) - (макс. 100 балів)

Бали	Критерії виставлення оцінки
91-100	Надані правильні відповіді на 46-50 тестових питань
81-90	Надані правильні відповіді на 41-45 тестових питань
72-80	Надані правильні відповіді на 36-40 тестових питань
62-70	Надані правильні відповіді на 31-35 тестових питань
52-60	Надані правильні відповіді на 26-30 тестових питань
42-50	Надані правильні відповіді на 20-25 тестових питань
32-40	Надані правильні відповіді на 16-20 тестових питань
22-30	Надані правильні відповіді на 11-15 тестових питань
12-20	Надані правильні відповіді на 6-10 тестових питань
0-10	Надані правильні відповіді на 5 та менше тестових питань